NÉGY HATÁRON ÁT

ERDÉLY, MURAVIDÉK, VAJDASÁG, FELVIDÉK

VETÉLKEDŐ

MURAVIDÉK 1. FELADATSOR

Az egyik bronzkori lelet - kút (forrás: ZRC-SAZU)

1. A lendvai térség, pontosabban a Lendva-hegy alatti sík terület fontos régészeti kincseket rejt. Az említett térségben található, az Alsó-Lakos melletti eddigi egyetlen bronzkori település terv-szerű feltérképezés, amely szlovén területen valósult meg.

   Hogy hívják a bronzkori települést?

   a. Aloris
   b. Eloris
   c. Oloris

Az alsólendvai Bánffy család címere (forrás: e-kompetencia)

2. Az alsólendvai Bánffy Miklós, aki lelkes híve volt Mátyás királynak, számos udvari tisztséget töltött be. Mátyás királyt elkísérte moldvai hadjáratára, ahol megmentette az uralkodó életét.

   Bonfini krónikás leírása szerint Corvin Mátyás testvéreként szerette Bánffy Miklóst. Nem véletlen tehát, hogy a király 1474-ben őt bízta meg...

   a. ...Cillei Ulrik leszámolásával.
   b. ...annak a küldöttségnek a vezetésével, amely Nápolyba ment Beatrixért.
   c. ...hogy űzze ki a törököt Erdélyből.

– Filmjelenet a „Könyv születik Alsólendván” című filmből – balról Hoffhalter Rudolf vándornyomdász, középen Kultsár György prédikátor, jobbról gróf Bánffy Miklós (forrás: RTV Slovenija Magyar Műsorok Studiója)

3. A mai Szlovénia területén, Lendván nyomtattak először könyvet 1573-ban, mégpedig a Bánffy uradalom kegyei jóvoltából, akik befogadták az akkoriban üldöztetett protestáns vallást hirdető magyar prédikátort, Kultsár Györgyöt. Hoffhalter Rudolf svájci vándornyomdász műhelyéből több Kultsár György által írt könyv is napvilágot látott az akkori Alsólendván.

   Hány?

   a. Kettő
   b. Három
   c. Négy

– A Hadik múmia (forrás: Lendvai Plébánia)

4. Hadik Mihály a néphagyomány szerint az 1603-as, Bánffy Kristóf vezette török ellenes csatározások egyik hőse, aki egy törökkel vívott párviadal során esett el. A monda szerint halálhírére a vár urának szépséges lánya, Bánffy Piroska kivetette magát a vár tornyának ablakán és szörnyethalt. Hadik várkapitány holtteste ma egy összeszáradt múmia, melyen a balzsamozásnak semmi nyoma, ezért a természeti csodák közé tartozik.

Hol tekinthető meg a múmia?

a. A lendvai várban
b. A Szent Katalin-templomban
c. A Szentháromság-kápolnában

Hungária Hazai Ernyőgyár Rt. Épülete (forrás: Népújság)

5. A Hungária Hazai Ernyőgyár Rt. volt az Osztrák-Magyar Monarchia első ernyőgyára. Az ernyőket a század folyamán szállították többek között Olaszországba, Franciaországba, Hollandiába, Spanyolországba, sőt Etiópiába és még Japánba is.

Wortmann Béla milyen kisipari üzeméből alapították meg az ernyőgyárat 1904-ben?

a. Mézeskalács sütöde
b. Varroda
c. Szeszfőzde

ALSÓ-LENDVA, 1903 VASÁRNAP MÁJUS 17.

— **Football.** F. hó 11-én volt az alsó-lendvai football egyesület alakuló közgyűlése. Az érdeklődők nagy számban jelentek meg, kiket Pollák Emil üdvözölt, szép; nagy hatású beszédben ismertetve az egyesület célját, mely hivatva van az ifjuságnak nemes testedző szórakozást nyujtani. Ezután napirendre került az egyesület tisztikarának megválasztása. Diszelnökké közfelkiáltással K. Hajós Mihály ügyvéd urat, elnökké Pollák Emil urat választották meg.

Cikk az Alsólendvai Híradóból (forrás: Alsólendvai Híradó)

6. A múlt század elején Alsólendva haladó szellemű kisvárosnak számított: volt szállodája, vendéglői, kialakult a vasútvonal, jelentős volt az ipar – a város aranykorát élte. Ehhez kapcsolódóan 1903-ban megalakult a mostani Szlovénia területén lévő első futballklub, egy évvel a Real Madrid megalakulása után.

Hogy nevezték?

a. Alsólendvai Football Egyesület
b. Lendvai DSC
c. Nogometni Klub Nafta

Zala György szoboregyüttese a téren (forrás: Lokál)

7. A millenniumi emlékmű Budapesten található emlékmű, mely a magyar honfoglalás ezeréves jubileumának állít emléket. Az emlékmű az 1896-os millenniumi ünnepségekre szánt számtalan építészeti és városfejlesztési beruházás (Ferenc József híd, Nagykörút, Millenniumi Földalatti Vasút, Országház stb.) egyik ékköve.

   Melyik híres budapesti téren található szoboregyüttest készítette az alsólendvai születésű Zala György szobrászművész?

   a. Hősök tere
   b. Kossuth tér
   c. Szabadság tér

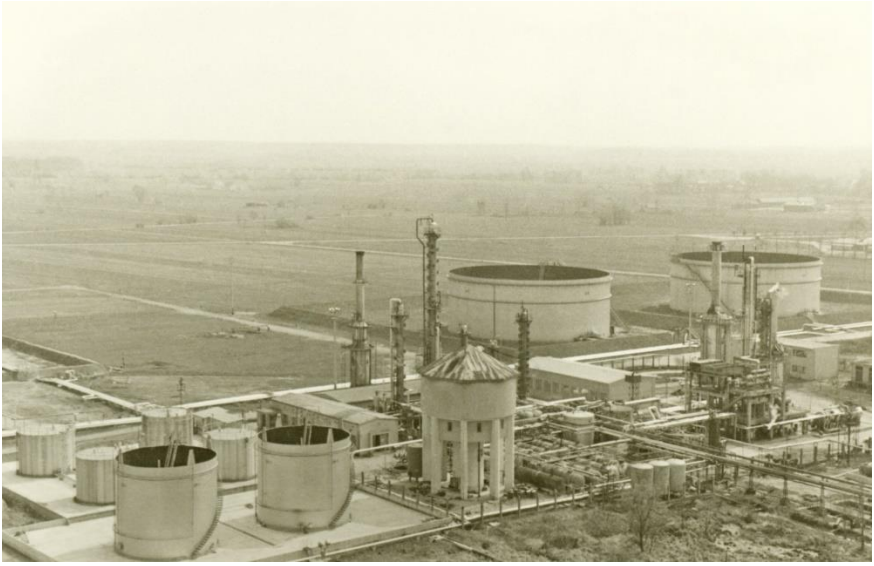

Az olajfinomító (forrás: GML)

8. A kőolaj Lendva környékén nagy kincsnek számított. Az emberek a 18. század végén és a 19. században szekerek mázolására, lámpaolajnak, valamint gyógyszerként használták. A 20. század közepén megalakult a Nafta vállalat, az egykori Jugoszlávia egyetlen olajfinomítója. Aranykorában több mint 2500 munkása volt és összesen 81 fúrótornya. Majd ahogy közeledett a századvég és ahogy fogyott a „fekete arany”, a vállalat számára is a hanyatlás évei következtek. A vállalat végül tönkrement, valamint átalakult. Az olajfinomítót pedig eladták, ami azóta is működik.

Melyik ország vette meg az olajfinomítót?

a. India
b. Kína
c. Kuvait

9. Mit jelent a muravidéki szókapcsolat a „fö va putyolagosuva”?

a. Megégett
b. Felhólyagosodott
c. Felhorzsolódott

10. Mi az a „seggebugya”?

a. Káromkodás
b. Csipkebogyó
c. Homoktövis

A hetési Barátság Park a szlovén-magyar határon (forrás: Kovács Károly)

11. 2014-ben a Bödeháza (HUN) és Zsitkóc (SLO) zöldhatáron átadták a Barátság Parkot. A határ két oldalán élő rokonok és ismerősök ma szabadon átjárhatnak egymáshoz ott, ahol évtizedekig szögesdrót-kerítés húzódott – annak maradványaiból készült egy különleges szobor.

Milyen állatot ábrázol ez a szobor?

a. Róka
b. Madár
c. Mosómedve

12. A fumu az egyik legkülönlegesebb európai lakodalmi kalács. Göcsejben, Hetésben és a Muravidéken fumunak nevezik azt a fonott kalácsot, ami a keresztelők és lakodalmak elmaradhatatlan kelléke volt. Díszes szőttes kendőkbe bebugyolálva vitték az ünnepségre. Dramatikus játék is szövődött köré, ugyanis a fumut jelképesen megkeresztelték, és szétosztották az esemény résztvevői között.

Milyen formája lehetett a fumunak?

a. Kisgyerek
b. Kiscica
c. Kisborjú

A templomtéri piac átellenében álló gyerekek várják a finom tejterméket.
(forrás: Orbán Péter)

13. Mely tejterméken tudtak az emlékezés szerint rendre összeveszni a vásárlók az egykori alsólendvai piacon?

a. Búbos túró
b. Köcsögös tej
c. Csikorgó sajt

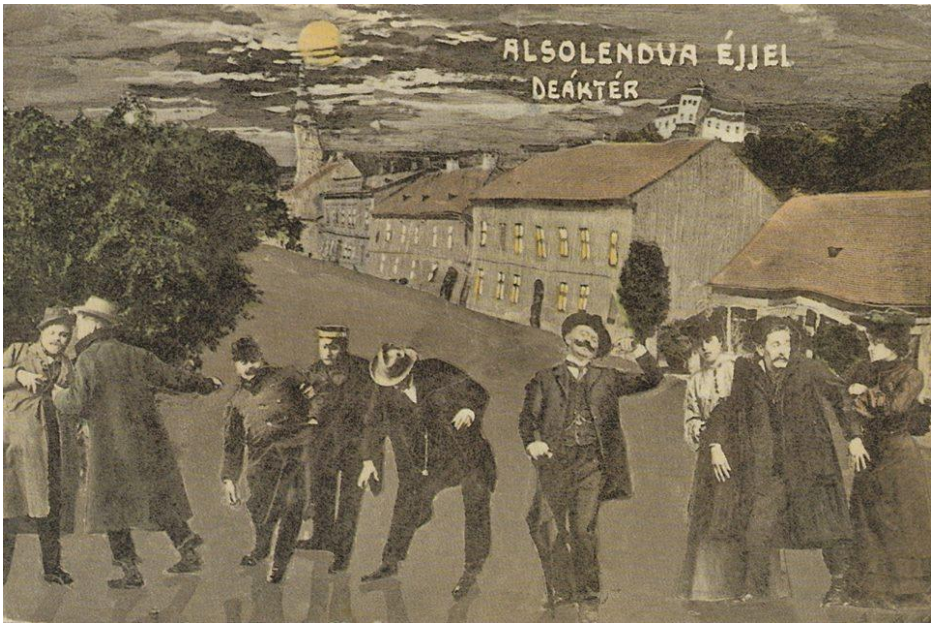

A jókedvű lendvaiak az egykori Deák téren (forrás: Balkányi Ernő Nyomdája)

14. Mely alsólendvai ital fogyott el hordószámra a piacokon, vásárokon, búcsúkon a 20. században, ami mára már a köztudatban többnyire feledésbe merült?

a. Csipkebogyó pálinka
b. Ecetes fröccs
c. Mézsör

15. Folytasd a zalai népdalt, „Átimennék a Murán...

a. ...szerelmemnek vigaszán.”
b. ...a révésznek tutaján.”
c. ...jövő évnek tavaszán.”

https://www.youtube.com/watch?v=MmpI7OBR5og (forrás: Hazajárók)